

## — Wspomnienie Mirośława Wojtczak

Środowisko polskich konserwatorów dzieł sztuki poniosło dotkliwą stratę. 17 października 2015 roku zmarła Mirośława Wojtczak.

Dyplom w zakresie konserwacji papieru i skóry uzyskała w 1978 roku na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W Zakładzie Konserwacji Papieru i Skóry Instytutu Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa UMK w Toruniu pracowała od 1977 roku, najpierw jako asystent, następnie wykładowca. Aktywnie uczestniczyła w kształtowaniu programu zajęć dydaktycznych i w prowadzonych badaniach. Zawsze lubiła konserwatorskie wyzwania i tą pasją зараżała zarówno pracowników Zakładu, jak i studentów. Dyplomowe prace studenckie wykonane pod jej kierunkiem to perfekcyjne konserwatorskie projekty. Była opiekunem 70 takich prac.

Zajmowała się unikatową dziedziną konserwacji – zabytkami sztuki Dalekiego Wschodu, a szczególnie zabytkami sztuki orientalnej na papierze i tkaninie. Thanki, zwoje, miniatury na papierze ryżowym czy wachlarze nie były dla niej tajemnicą. Wiedzę tę zdobyła w Japonii. Była absolwentką ICCROM-owskiego kursu Japan Paper Conservation Course (1993) oraz seminarium kończącego cykl kursów organizowanych w Japonii przez ICCROM i Tokyo National Research Institute of Cultural



Fot. 1.

Mirosława Wojtczak  
na zajęciach ze studentami  
(fot. archiwum ZKPIS)

Properties (1998). Uczestniczyła w organizacji i była współzałożycielką Pracowni Badań i Konserwacji Dzieł Sztuki Orientu w Instytucie Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa. W 1997 roku brała czynny udział w ratowaniu zabytkowych księzek zalanych w powodzi oraz aktywnie działała w pracach Ogólnopolskiej Rady dla Ratowania Księżek i Archiwaliów po Powodzi.

Obszarem jej zainteresowań zawodowych były także dzieła sztuki na podłożu papierowym, projekty witraży, tapety, grafika kolorowa i kolorowana, pastele, jak również badania konserwatorskie i zagadnienia profilaktyki konserwatorskiej. Była autorką wielu realizacji konserwatorskich i publikacji. Wykonała konserwacje dzieł m.in. S. Wyspiańskiego, S. I. Witkiewicza, J. Fałata, W. Rzegocińskiego, L. Wyczółkowskiego, S. Żechowskiego, J. Malczewskiego, J. Mehoffera, W. Cybisa, J. Wessla, A. Stecha, J. Falcka oraz wielu cennych inkunabułów, starodruków, map i atlasów

(m.in. J. B. Homanna i G. Merkatora), globusów (m.in. Globusa Ziemi PV. Coronello z 1683 r. z Pałacu w Nieborowie), tapet z Pałacu Karola Scheiblera - Muzeum Kinematografii w Łodzi, chińskiego malarstwa na zwojach pionowych dla Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie, zwojów japońskich i innych zabytków sztuki Dalekiego Wschodu.

Pracowała dla wielu polskich muzeów, bibliotek, instytucji kultury oraz właścicieli prywatnych.

Była członkiem Zarządu Towarzystwa Bibliofilów im. Joachima Lelewela w Toruniu, Zarządu Oddziału Toruńskiego Polskiego Stowarzyszenia Sztuki Orientu, wiceprzewodniczącą Ogólnopolskiej Rady Konserwatorów Dzieł Sztuki przy Zarządzie Głównym Związku Polskich Artystów Plastyków. W 1991 roku mianowano ją rzeczoznawcą ORKDS ZPAP w dziedzinie konserwacji zabytków na papierze i skórze, a od 1993 roku była rzeczoznawcą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Została odznaczona przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego złotą odznaką „Za opiekę nad zabytkami”.

Mirka była bardzo aktywna zawodowo i społecznie, ale przede wszystkim była wspaniałym nauczycielem akademickim. Ze studentami pracowała 38 lat.

Na zawsze pozostanie w naszej pamięci.

prof. Elżbieta Jabłońska  
kierownik Zakładu Konserwacji Papieru i Skóry  
w Instytucie Zabytkoznawstwa i Konserwatorstwa  
Wydziału Sztuk Pięknych UMK w Toruniu